

Naročnina: ena mesečno 25 Din, na leto 250 Din.
Uredništvo:
Ljubljana, Kneževa ulica 5. Telefon 100.
3123, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon 100. 190.
Rokopis se ne vračajo. - Oglašje po tarifi.

JUTRO

Upravištev: Ljubljana, Prešernova ul. 54.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Prešernova ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2. Telefon št. 190.
Računal pri pošti št. 4. zavodi: Ljubljana št. 11.842; Praha číslo 78.180; Wien Nr. 105.241.

Ljubljana, 13. maja.
Jugoslavija ni bila povabljena, da pošlje svoje izvedence na reparacijska pogajanja v Parizu. Isto se je zgodilo ostalim manjšim upnikom Nemčije. Na konferencah strokovnjakov, ki imajo izdelati predlog za končno ureditev nemških reparacijskih obveznosti, so zastopane samo velesile in Belgija. Navzlic svoji odsotnosti iz Pariza pa so male upnice Nemčije, v prvi vrsti naša država, globoko zainteresirane na reparacijskem vprašanju. Ne more nam biti vseeno, kaj se sklepa v krogu tujih strokovnjakov, saj gre pri tem tudi za vsote, ki nam jih mora plačevati Nemčija za opustošenje velikega dela naše zemlje. Škoda, ki smo jo trpeli v vojni, je nesorazmerno večja, kot na odškodnina, ki nam je priznana. Razmerje med reparacijami, ki jih je došle prejemale Jugoslavija, in med škodo, ki jo je z njimi treba popraviti, je za Jugoslavijo mnogo neugodnejše nego pri nekaterih njenih vojnih zaveznicah. Naše dosedanje žrtve v korist sprave med večerajšnjimi sovražniki, v prid svetovnemu miru in sporazumu z našimi prijatelji so dosegle mejo, ki je ne moremo prekoračiti brez največje škode za narodno gospodarstvo in obnovo zemlje. Morda bi se v skrajnem primeru dalo še pričakovati od nas, da odnehamo od svojih upravičenih zahtev v isti izmeri kot drugi, bogatejši in doslej bolj situirani upniki Nemčije, nihče pa nam ne sme prisoditi, da naj bi se znižanje nemških reparacijskih obveznosti izvedlo v nesorazmerni meri na naš račun.

In baš o tem se sedaj pogovarjajo v Parizu. Res je, da ne bi bili mi edine žrtve te kombinacije. Prizadeta bi bila tudi Velika Britanija, ali prav za prav njeni dominijoni. Ta okolnost nas nikakor ne more privesti do tega, da ne bi najodločnejše protestirali, pač pa nam daje upanje, na bo ta protest tem bolj zalegal, ker branimo skupno z Veliko Britanijo isto načelo, ki ga v Parizu zbrani strokovnjaki niti pravice nimajo porušiti.

Kot znano, je predsednik reparacijske konference, ameriški izvedenec Owen Young izdelal posredovalni predlog med nemško ponudbo in zavezniško zahtevo. Youngove številke se bolj približajo zavezniškemu stališču kot nemškemu, saj Nemci prvotno niso hoteli sploh ničesar obljubiti za prave reparacije, marveč so se dejansko zavezali samo, da bodo plačali tisto, kar zavezniški dolgujejo Zedinjenim državam iz časa svetovne vojne. Young pa vendar nekaj prisaja tudi za prave reparacije, čeprav dokaj nizko vsoto, ki je zavezniški ne bodo sprejeli s posebnim zadovoljenjem. Šel pa je Young še dalje, s svojim predlogom hoče doseči novo razdelitev nemških reparacij med upnike in s tem zavreči ključ, ki se je dolžil 1. 1921. na konferenci v Spa. Po njegovem načrtu bi dobivala Velika Britanija samo toliko, kolikor mora vsako leto plačevati Zedinjenim državam za svoj dolg, njeni dominijoni pa sploh ne bi dobili ničesar. Owen Young hoče znižati tudi za Jugoslavijo veljavni odstotek, dočim predlaga majhno zvišanje za Italijo, češ da je le-ta oškodovana, ker ji odpadejo reparacije, ki bi jih ji imele plačati Avstrija, Madžarska in Belgija. Če je ta argument dober za Italijo, je tem veljavnejši za nas, ker so nam te insolventne dežele prizadejale največ škode, mnogo več nego naši zapadni sosedji. Če se njej iz tega razloga zvišuje delež na nemških reparacijah, se ne bi smel znižati Jugoslaviji.

Londonska vlada se je energično izjavila proti Youngovim načrtom in zakladni kancelar Winston Churchill je izjavil v spodnji zbornici, da je Youngova razdelitev za Anglijo nesprejemljiva in je britska vlada v nobenem primeru ne bo upoštevala. Po poročilih iz Pariza je tudi naša vlada storila primerne korake za zaščito naših pravic. Ni dvoma, da v tem oziru lahko računamo na enodušnost celega našega naroda. Trdno smo prepričani, da naš protest ne bo zaman. Zavezniški so nam vezani s pogodbo, koliko nam pripade od nemških reparacij. Ne dvomimo v to, da bodo spoštovali dano besedo. Če je že kakršnokoli znižanje reparacij za nas spojeno z najtežjimi žrtvami, je zmanjšanje našega odstotka v prid drugim, od vojne manj prizadetim popolnoma nesprejemljivo. G. Young je v svojem načrtu poskrbel za to, da bo dobila Amerika do zadnje pare vse, kar terjaa od evropskih dolžnikov. Če neizmerno bogate Zedinjene države, ki jim je baš svetovna vojna prinesla sedanje, v zgodovini človeštva nezaslišano blagostanje, nočejo pokazati popustljivosti napram Evropi, nimajo moralne pravice zahtevati od siromašnih malih držav, ki jih je vojna vihra najbolj oškodovala, da se neprestano krčijo njihove upravičene terjatve po nadoknadi vojne škode.

Znižanje nemških reparacijskih dajatev na škodo Jugoslavije?

Intervencija naše vlade v Parizu in Londonu - Po ameriškem predlogu bi bila naša država oškodovana letno za nad četrt milijarde

Beograd, 13. maja, p. Kako se doznava iz poučenih krogov, je vlada te dni storila energične korake v Parizu in Londonu, da zaščiti pravice naše države do nemških reparacijskih plačil. Kako znano, je komisiji strokovnjakov, ki že delj časa zaseda v Parizu in razpravlja o ureditvi nemških reparacijskih dajatev, predložil ameriški delegat Owen Young načrt, ki predvideva ne samo fiksiranje celokupne vsote nemških reparacijskih plačil in način plačevanja, marveč tudi novo razdelitev teh plačil med zavezniške države. Znižanje reparacijskih dajatev pa naj bi se po tem načrtu izvedlo predvsem na škodo Anglije in Jugoslavije. Po dosedanjih informacijah bi bila naša država na ta način prikrajšana letno za 20 milijonov zlatih mark, to je okrog 270 milijonov dinarjev.

Naši državi je bilo v finančnem aranžmanu z dne 16. julija 1920. v Spa priznanih 5 odst. od celokupnih

demških plačil. Po sporazumu med Francijo, Anglijo in Jugoslavijo z dne 20. junija 1921. v Parizu je bilo priznanih naši državi od 80 Franciji in Angliji pripadajočih edinic 6 edinic. Opirajoč se na to pogodbo, je naša vlada obvestila zavezniške, predvsem pa Anglijo in Francijo, da ne bo pristala na nobeno izpremembo obstoječega aranžmana, ki bi bil v škodo našim interesom.

Vesti o nameravanem znižanju Jugoslaviji pripadajočih reparacijskih dajatev so izzvale zlasti tudi v gospodarskih krogih veliko vznemirjenje, ker bi pomenilo vsako znižanje za naše narodno gospodarstvo hud udarec. Vsa jugoslovenska javnost pa pričakuje, da bodo zavezniški upoštevali ne samo zasluge, ki si jih je priborila Srbija v svetovni vojni, marveč tudi gospodarsko situacijo naše države ter tudi s svoje strani storili vse, da ostanje priznane pravice naše države do nemških reparacij neokrnjene.

Reparacijsko vrašanje na konferenci Male antanie

Mala antanta bo v reparacijskem vprašanju nastopila enotno Vprašanje češkoslovaških reparacijskih plačil

Praga, 13. maja g. Zunanji ministri Male antante se bodo na konferenci v Beogradu med drugim bavili tudi z reparacijskim vprašanjem, pri čemer bodo določili smernice za skupno postopanje držav Male antante. Kako doznava »Prager Tagblatt«, bo Mala antanta na teh posvetovanjih zavzela tudi stališče k načrtu glede ustanovitve reparacijske banke ter bo sklenjeno, da bodo države Male antante, zlasti Češkoslovaška in Jugoslavija, storile vse potrebne korake, da si zagotovijo primerno zastopstvo v reparacijski banki.

Višina češkoslovaških reparacijskih dajatev do sedaj še ni določena. Določena je samo višina onih reparacijskih obveznosti, ki se označuje kot osvobodilna taksa. Vsota, ki jo mora plačati CSR v reparacijski fond, znaša 750 milijonov zlatih mark, to je približno 4 milijarde krun. Mnogo višje pa so obveznosti, ki predstavljajo odškodnino za prevzeto državno imetje. Te

obveznosti se cenijo na 30 do 35 milijard krun. Glavni del teh reparacij, približno 40 odstotkov, pripada Italiji.

Češkoslovaški uradni krogi pričakujejo odločitve o češkoslovaških reparacijskih obveznostih z velikim optimizmom, ker se je od oficijelne strani večkrat izjavilo, da obstajajo obljube reprezentantov udeleženi velesil, po katerih bodo »zelo naklonjeni Češkoslovaški. Navdajajo se celo z upanjem, da bo, ako ne že ves reparacijski dolg, črtan večji del. Končno je položaj tak, da se celo po določitvi vsote ne more računati za več let na izplačilo. Avstrija in Madžarska sta namreč v zvezi z mednarodnim sanacijskim načrtom za delj časa oproščeni reparacijskih plačil. Dokler pa ti državi ne bosta izpolnili svojih reparacijskih obveznosti, se tudi od Češkoslovaške ne more zahtevati, da bi plačala svoje reparacijske obveznosti.

Normalizacija naših odnošajev z Albanijo

Pravkar sklenjena trgovinska pogodba s konzularno konvencijo otvarja pot k rešitvi ostalih spornih vprašanj

Beograd, 13. maja, č. Za bivanja bivšega albanskega poslanika Reufa Fica, ki je postal albanski zunanji minister, so bila v Beogradu končana pogajanja o zaključitvi trgovinske pogodbe, konzularne konvencije in konvencije o ekstradiciji med Jugoslavijo in Albanijo. Trgovinska pogodba in konvencije so bile podpisane in te dni bodo izmenjene ratifikacijske listine v Tirani v Beogradu. Kako se splošno smatra v poučenih diplomatskih krogih, bo zaključitev teh sporazumov utrla pot dobrih sosednim odnošajem med obema sosednjima državama. Po nenejni diplomatskih krogov so doseženi sporazumi dober znak, ki priča, da postajajo odnošaji med Jugoslavijo in Al-

banijo čim dalje bolj urejeni, vedno bolj pristrčni in korektni, ker temelje na notranji potrebi normalnih sosednjih odnošajev. V diplomatskih krogih se nadalje smatra, da predstavljajo ti sporazumi samo ono skupino vprašanj med Jugoslavijo in Albanijo, ki je najnujnejša in da se bo takoj po ratifikaciji teh pogodb prešlo na pogajanja za rešitev ostalih važnih vprašanj, ki bodo v kratkem dovedla do popolnoma normalnega razvoja jugoslovenskih odnošajev do Albanije. Tak način reševanja vseh spornih vprašanj nudi najboljšo pot za odstranitev vseh nesoglasij, ki so bila pogosto povod političnim pretresljam v evropski mednarodni politiki.

Rapidno naraščanje konkurzov v Srbiji

Včeraj je ustavila plačila največja beogradska trgovska tvrdka Djure Janošević

Beograd, 13. maja, p. V Beogradu, kakor tudi po ostali Srbiji se v zadnjem času strahovito množijo konkurzi trgovskih tvrdk. V nemali meri so ti konkurzi tudi posledica spremenjenega položaja v državi, dasi je glavni vzrok naraščajoča gospodarska kriza v državi. Danes je zašla v konkurz ena največjih, zapravo največja trgovska tvrdka v Beogradu, firma Djure Janoševića na Knez Mihajlovi ulici. Aktivne postavke tvrdke Janošević znašajo

18,5 milijonov, pasiva pa 14 milijonov. Tvrdka je zašla v težave zaradi terjatve 1. hrvatske štedionice v znesku 1,8 milijonov Din. Tvrdka prav za prav ni pasivna, temveč je zašla v trenutno insolventno zaradi nelikvidnosti. Lastnik firme Djura Janošević je izjavil, da je njegova tvrdka zašla v plačilne težave predvsem zaradi slabih kupčijskih poslov in težke gospodarske krize odnočno zaradi oslabitve kupne zmožnosti beogradskega meščanstva.

Strahovito neurje v Slavoniji

Osijek, 13. maja č. Včeraj po štirih popoldne je nad Osijekom in okolico razsajala silna nevihta. Najprej je močno deževala, nato pa je pričela padati debela toča. Toča je padala 6 minut, zatem pa pomešana z dežjem. V sadovnjakih je povzročila precej škode, na polju pa ne mnogo. Nevihta je sledil nato silen vihar, ki je metal opeko s hiš in podrli tudi več lesenih hiš. Strele so udarjale druga za drugo. Samo v Osijeku je udarila strela osemkrat v električne vode, zaradi česar je del mesta ostal

brez razsvetlitve. Pri opekarni Plazeriano se je zatekel pred hudourjem v neko leseno barako Zvonimir Springer. Baraka pa je veter porušil ter je tramovje pokopalo pod seboj Springerja, ki je ostal na mestu mrtev, ker mu je zlomilo hrbtenico. Pokojnik je bil knjigovodja podjetja in obenem dijak realke. Toča je krenila od Osijeka preko naščkega, djakovskega in osiškkega okraja v Srem. Mnogo škode je povzročila zlasti v djakovskem okraju.

Debata o lateranskih pogodbah v italijanski zbornici

Prenapete zahteve katolikov fašisti odločno odklanjajo Cerkev je vezana na državne zakone

Rim, 13. maja g. Na koncu debate o lateranskih pogodbah je ministrski predsednik Mussolini povzel besedo v zbornici, da poda izjavo o cerkvenih odnošajih v Italiji. Razpoloženje v zbornici je bilo zaradi prejšnjih debat in polemik v časopisju zelo napeto. Prenapete zahteve katolikov je fašistično časopisje in fašistični govorniki v zbornici odklonili z izredno ostrastjo. Zlasti ostro je govoril fašistični poslanec Garibaldi, ki je opozarjal na to, da predstavljajo Vatikanu dane koncesije skrajno mejo, ki je Italija ne sme prekoračiti. Ministrski predsednik Mussolini je v uvodu svojega govora poudarjal, da se formula »svobodna in suverena cerkev« in »svobodna in suverena država«

ne sme razlagati tako, da je cerkev v Italiji svobodna in suverena, temveč da je vezana na državne zakone in na določbe, ki jih vsebuje konkordat. Temu nasproti pa sta italijanska država in vatikanska država dve suvereni oblasti, ki sta medsebojno popolnoma ločeni ter se medsebojno priznavata. Katoliška cerkev živi v Italiji gotovo lojalne in prostovoljno priznane pravice, dočim so tudi vse ostale vere v Italiji pripuščene. Ministrski predsednik Mussolini je nato obširno govoril o stališču katoliške cerkve v zadnjih stoletjih, o cerkveni državi in o korakih, ki so se v zadnjih desetletjih storili za dosego sprave med Italijo in Vatikanom.

Pred ustanovitvijo mednarodne reparacijske banke

Youngov načrt vsebuje podrobna določila glede reparacijske banke z osnovno glavnico 100 milijonov dolarjev

Pariz, 13. maja s. Pariški poročevalec »Herald Tribune«, je poslal svojemu listu popolno vsebino Youngovega načrta glede mednarodne banke. Kontrolo nad banko bo imel direktorij 25 oseb od katerih bodo glavne upnice dale 6, Nemčija pa dve osebi. Ostale države bodo delegirale devet, poleg tega pa Nemčija in Francija še po enega nadaljnega zastopnika. Predsedniki evropskih emisijskih bank in predsednik Federal Reserve Bank v Newyorku so ex officio člani tega direktorija. Celokupni direktorij imenuje generalnega direktorja, ki prevzame obenem funkcije reparacijskega agenta. Banka se ustanovi s kapitalom 100 milijonov dolarjev, od katerih se bo za sedaj vplačalo 25 %.

Pred koncem tega tedna. V ostalem menijo, da se hočejo strokovnjaki odredi tudi izdelavi poročila, ki bi vsebovalo plačilne pogoje in njihovo razdelitev. Mesto tega hočejo izdelati spomenico, ki bi vsebovala novi plačilni načrt Younga, nemške pridržke in francoski odgovor na nje ter več razdelitvenih načrtov nemških anuitet. Ta spomenica bi se nato predložila diplomatom raznih držav, z dovoljo končne odločitve. Zdi se, da hočeta Schacht in Stamp namestoma zavleči določitev nemških pridržkov ter počakati na angleške volitve.

Pariz, 13. maja g. V teku pogajanj pariskega strokovnjakega odbora se opaža ponoven zastoj. Zaradi odsotnosti nemških delegatov poročilo Schacht-Stamp, ki se tiče nemških pridržkov, ne bo objavljeno

Pariz, 13. maja a. Nemška delegata dr. Schacht in Vögler sta odpovala v Essen k razgovoru s porenskimi industriji o posledicah novega omejevanja kreditov nemške državne banke. Zaradi njunega odhoda je odložena debata o načrtu angleškega delegata Stampa za rešitev reparacijskega vprašanja na petek, ko se bodo zopet pričele seje reparacijske konference.

Madžari proti priključitvi Avstrije k Nemčiji

Ostri napadi madžarskih socialistov proti vladni zunanji politiki — Madžarska je gospodarsko izolirana

Budimpešta, 13. maja s. Poslanska zbornica je danes nadaljevala generalno debato o proračunu. Demokratični poslanec Pakots je očital večini servilizem in da smatra politično življenje samo za čakalnico, v kateri čaka na boljša mesta. Ta izjava je vzbudila pri desnici velik nemir. Predsednik je nato opozoril govornika, naj opusti žaljive izjave. Poslanec Pakots je nato kritiziral zunanjo politiko vlade, katero je branil poslanec dr. Desy. Ta je ostro napadal socialne demokrate zaradi njihovega stališča napram Revizijski ligi. V svojem govoru se je dotaknil tudi avstrijskega priključitvenega vprašanja ter izjavil, da je treba obžalovati Avstrije, ker se hoče-

Jo odredi svoje samostojnosti in se priključiti Nemčiji. Liberalni poslanec dr. Baracs je izjavil, da preživlja Madžarska zelo težko gospodarsko krizo, ki vzbuja vprašanje, da li je zunanja politika Madžarske pravilna. Zunanje politična izolacija Madžarske se je sicer s prijateljskim paktom z Italijo v eni točki predrila, vendar pa tako, da se zaradi tega gospodarska izolacija Madžarske niti v tej točki ni omilila. Socialistični poslanec Malafics je naglasil, da je socialna demokratska stranka vedno protestirala proti trianonski mirovni pogodbi in da se bo tudi dalje z vsemi sredstvi borila proti njej. Ideja revizije pa se ne sme zamenjati z Revizijsko ligo.

Reorganizacija ministrstva za šume in rude

Beograd, 13. maja p. Predsednik vlade general Živković je danes dopoldne podpisal uredbu o organizaciji ministrstva za šume in rude. Uredba se v svojih načelnih določbah naslanja na splošno uredbu o organizaciji vrhovne državne uprave. Ukinje se je generalna direkcija za šume in rude, tako, da ostanje v bodoče samo pokrajinske direkcije v notranosti države. Ministrstvo je razdeljeno v 3 odelena. Šumarsko odeljenje šteje 10 odelov. Zatem sta še rudarsko in splošno odeljenje. Kabinet ministra tvori odeljenje zase.

Prizadevanja za nov postopek pri manjšinskih pritožbah

Zeneva, 13. maja, p. V krogih Društva narodov vlada veliko zanimanje za poročilo, ki ga sestavlja odbor trojice o manjšinskem vprašanju. Na prihodnjem sestanku sveta Društva narodov v Madridu bo definitivno opredeljeno stališče Društva narodov glede manjšinskega vprašanja. V vseh diplomatskih krogih prevladuje težnja, da bi se to vprašanje definitivno razčistilo. Države Male antante in Poljska so že odgovorile s posebnimi spomenicami, v katerih zavračajo vse proti njim iznečene manjšinske pritožbe. V teh spomenicah se onozarja Društvo narodov, naj se reši tudi vprašanje: odkod prihajajo neprestane manjšinske pritožbe, kakšna je kvalifikacija teh tožb in obtožitev in ali spadajo take pritožbe na resne psovete velikih mednarodnih ustanov, kakršna je Društvo narodov.

Glavni dobitek razredne loterije

Zagreb, 13. maja, n. Zagrebški listi poročajo, da je glavni dobitnik državne razredne loterije v znesku 400.000 Din, ki je bil izrebran preteklo soboto, dobil neki siromašen zagrebški krojač, oče štirih otrok. Beogradska kolektura, pri kateri je kupil srečko, ga je o tem brzogovno obvestila in vprašala, ali želi, da se mu denar prinese v Zagreb na njegove stroške. Ker je na to pristal, je v resnici došel v Zagreb uradnik Dragoljub Stojadinović ter izplačal srečnemu dobitniku v gotovini 400.000 Din.

Papež pride v Marijanske lazni

Praga, 13. maja, s. »Express« javlja, da je kopališka uprava v Marijanskih lazni dobila dopis papeške nunciature, v katerem ji sporoča le-ta, da bo papež prišel v Marijanske Lazni na lečenje. Najavljen je tudi poset višjega uradnika Vatikana, ki bo izbral hotelske prostore za papeža.

Italijanski odgovor na naše komentaje

Rim, 13. maja, p. Današnji »Giornale d'Italia« objavlja poročilo svojega beogradskega poročevalca Solarija Bozzi, ki pod naslovom »Čudna reakcija jugoslovenskega tiskar pije, da je jugoslovensko časopisje šele po večdnem molku ponovno reagiralo na članke »Giornale d'Italia«. Poročevalec pravi, da prinašajo jugoslovenski komentariji o odkritjih »Giornale d'Italia« glede »Ratne službe in obtožba« destruktivnih točk samo klevete, da pa ne vsebujejo nikakih novih momentov.

Nadomestne občinske volitve na Francoskem

Pariz, 13. maja, a. Nedeljske občinske nadomestne volitve v Franciji niso prinesle nikakih posebnih izprememb posestnega stanja posameznih francoskih strank. Tako bo ostal tudi bodoči pariški občinski svet skoro povsem nespremenjen. Številčno najmočnejša stranka v novem pariškem občinskem svetu bodo republikanski levizirji, ki imajo 22 sedežev, le tem sledi desnica z 18 sedaj, socialisti z 11 in komunisti z 9 mandati. V Abzaciji so največji uspeh dosegli avtonomisti, ki so dobili večino v Strasbourgu in Kolmarju. Tu bo novi župan znani volitelj alžalskih avtonomistov Rosse.

Audijenca dr. Dihla
Beograd, 13. maja p. Nj. Vel. kralj je sprejel v audijenci francoskega znanstvenika in bizantologa dr. Dihla.

Razpust železničarskega Podpornega društva v Mariboru

Maribor, 13. maja. »Jutro« je že v nedeljo poročalo, da je mariborski veliki župan g. dr. Schaubach tik pred občinim zborom, ki bi se imel vršiti v nedeljo dne 12. t. m. razpustil »Podporno društvo železničarskih delavcev in uslužbencev v Mariboru ter imenoval tri članske upravne odbore, obstoječi iz predsednika Frana Fušerja, Leopolda Zavadlala in Ivana Würzingerja, da vodi nadaljnje društvene posle. Razpust je sledil z utemeljitvijo, da je društvo prekoračilo svoj delokrog.

Zanimivo je ozadje te afere, posebno pa že dogodki, ki so bili naposledni povod za razpust Podpornega društva železničarskih uslužbencev. Nadzorna oblast smatra, da je bil razpust potreben za varstvo interesov članstva. »Podporno društvo železničarjev je izključno humanitarna, socialna ustanova železničarjev ter izplačuje za slučaj smrti svojem članov primerno posmrtnino. Naravno je, da je za razvoj društva, ki šteje čez 13.000 članov, vladalo splošno zanimanje med železničarji. Ze dalj časa se je pojavljala med njimi ostra opozicija proti načinu, kako se je gospodarilo z društvenim premoženjem. Glavni očitki so sledeči:

Socialistični »Ljudski dom« obstoječ iz hiš št. 5 in 7 na Ruški cesti se nahaja že dalj časa v težavnem položaju. Na obeh hišah je bilo 800.000 Din hipoteknega posojila. Na pomoč je priskočil odbor Podpornega društva, ki je meseca julija l. 1928. kupil poslopje, in sicer za vsoto 1.100.000 Din ter plačal tudi vse stroške prenosa. Zatrjuje se, da je poslopje daleč preplačano, ker je vredno baje samo 700.000 do 800.000 Din. Navzlic visoki kupnini pa je odbor Podpornega društva na eni svoji kasnejši seji tudi sklenil, da se gotovim gospodom izplačuje še nagrade. Opozicija med člani in sedaj tudi nadzorna oblast očita odboru, da je s tem nakupom preko-

rašil svoj delokrog ter imobiliziral društvena sredstva, dočim bi s ozirom na društvene naloge moralo imeti društvo vsaj polovico premoženja v gotovini.

Društvenemu odboru se nadalje očita, da je l. 1924. kupil tudi paket delnic Ljudske tiskarne in da je l. 1925. ustanovil znano Schönherjevo godbo ter da je gostilno in konzum v Ljudskem domu oddal za pet let ožjim svojim somišljenikom. Trdi se, da se je morala baš vsled takih finančnih transakcij zviševati članarina, kar se je zgodilo tudi pred dvema letoma, in sicer od 5 na 12,50 Din mesečno za člana. Kritizira se tudi, da je društvo izplačevalo članom, ki so bili že 25 let vključeni po 8000 Din že pred smrtjo, po smrti pa še 2000 Din, kar ne odgovarja intencijam društva.

Najbolj ogorčena je bila opozicija, ker ji je odbor po njenem mnenju onemogočil vsako natančnejšo kontrolo društvenega poslovanja. Upravni odbor je na vsakem obč. zboru razpogajal z večino, ki je poskušala kritike in kontrole onemogočiti ter glasovala za vse, kar je odbor predložil. Opozicija je že dalj časa pripravljala protiakcijo proti dosedanemu načinu društvene uprave. Dne 9. aprila se je vršil v Ljubljani sestanek, na katerem so zastopniki narodnih železničarjev iznesli svoje pomisleke glede bilance za l. 1928. ter postavili nekaj vprašanj odboru z željo, da prejmejo še pred občnim zborom precizen odgovor, ker bi bili sicer primorani nastopiti na samem občnem zboru z ostrimi interpelacijami. Odgovora niso prejeli.

Sedaj je z razpustom društva ves spor presekano. Od velikega župana imenovani tričlanski upravni odbor bo izvršil revizijo premoženja ter društvenih kupčij. Mi smatramo, da je predvsem treba razgneti vsak dvom, kakor da bi bile pravice članov ogrožene ter čimprej vrniti društvo v tok rednega poslovanja.

Ministrski predsednik na inspekcijskem potovanju

Včeraj je povsem nepričakovano prispel v Karlovac in Vojnić ter pregledal tamošnje državne urade in ustanove

Karlovac, 13. maja. n. Danes je nenadoma došel na svojem inspekcijskem potovanju v Karlovac predsednik vlade general Pera Živković. Najprej je posetil velikega župana in se pri tem zanimal za vse panoge državne uprave. V spremstvu velikega župana je posetil sresko poglavarstvo, okrajno sodišče in mestnega župana ter se povsod zanimal za razmere in potrebe prebivalstva. Nenaden prihod predsednika vlade je seveda izzval veliko zanimanje med prebivalstvom.

Vojnić, 13. maja. n. Danes ob 1. popoldne je predsednik vlade general Živković nenadoma posetil sresko poglavarstvo v Vojniću. Prišel je v avtomobilu v spremstvu šefa svojega kabineta, Dušana Filipovića. V sreskem poglavarstvu sta ga sprejela sreski poglavar in sreski zdravnik. Tu mu je bilo predstavljeno tudi ostalo uradništvo. Predsednik vlade se je pustil podrobno informirati o razmerah v srezu. Sanitetni re-

ferent dr. Sava Kosanović mu je poročal o zdravstvenem stanju v srezu, pri čemer je poudarjal veliko bedo in zaostalost prebivalstva kot posledico prejšnjega avstrijskega režima. Predsednik vlade si je nato ogledal tudi novi Zdravstveni dom. Za tem mu je šolski nadzornik poročal o stanju šolstva. V času, ko se je mudil v sreskem poglavarstvu, se je pred poslopjem zbralo mnogo prebivalstva, ki mu je priredilo ovacije. Predsednik vlade general Živković je šel med ljudi in se z mnogimi posamezniki prijazno razgovarjal.

Petrinja, 13. maja. n. Danes ob 4. popoldne se je pripeljal semkaj predsednik vlade general Pera Živković z avtomobilom iz Gline. Ker se je v Petrinju vršila baš popoldne seja mestnega zastopstva, ji je nekaj časa prisostvoval tudi predsednik vlade. Za tem je posetil sodišče, sresko poglavarstvo in polikliniko. Ob 5. popoldne je odpotoval proti Sisku.

Vprašanje na inozemskih univerzah pridobljenih doktoratov prava

Prizadeti bodo morali v smislu novega pravilnika povodom nostrifikacije diplom polagati dopolnilne izpite

Subotica, 13. maja. 6. Danes sta semkaj dospela rektor beogradske univerze dr. Čeda Mitrović in dekan beogradske pravne fakultete dr. Brana Živanović v svrhu pregleda poslovanja tukajšnje pravoslavne fakultete, ki je sestavni del beogradske univerze.

Rektor dr. Mitrović je na vprašanje novinarjev glede nostrifikacije tujih pravnihških diplom, kar zanima zlasti pravnike v Vojvodini, izjavil, da se dela za ureditev tega vprašanja. O tej stvari je že izdelal poseben pravilnik ter predložil prosvetnemu ministru v podpis. Po tem pravilniku bodo morali vsi pravniki z diplomami tujih pravnih fakultet predložiti pristojnim fakultetam indeks vpisanih semestrov, izpri-

čevala o položenu izpitih ter program dela na fakultetah, kjer so študirali, skupno z overovljenimi prepisi diplom. Rektor je naglašal, da je to potrebno zaradi povzdige avtoritete naših fakultet. Novi pravilnik določa tudi polaganje dopolnilnih izpitov povodom nostrifikacije.

Glede morebitne preemstitve ali ukinitve pravne fakultete v Subotici je rektor dr. Mitrović izjavil, da je o tem težko govoriti, kajti, kadar se osnuje tako velika ustanova, kakor je fakulteta in kadar taka ustanova že požene svoje korenine, jo je težko ubiti ali preemstiti, ker bi to pomenilo nazadovanje, vsak korak pa mora voditi vedno le naprej.

Pričetek volilne borbe v Angliji

Ministrski predsednik Baldwin med svojimi volilci — Miroljubna politika konservativne vlade

— London, 13. maja. Volilna borba se že mrzlično vrši. Ministrski predsednik Baldwin je obiskal včeraj volilni okraj Bewdley Worcestershire, kjer je imel velik govor. Govorec o zunanjih politikah, je izjavil, da je bil glavni cilj vladne politike pospeševanje miru in razorožitvenega gibanja, in da je ta politika imela v vseh zunanje-političnih zadevah popoln uspeh. Izboljšanje mednarodnega položaja je bilo ustvarjeno po važnih pogodbah, kakor n. pr. locarnska pogodba in Keleegov pakt. Njegova vlada je dosegla tudi doma velike uspehe v razorožit-

venem vprašanju. Reducirala je izdatke za armado kljub temu, da je potrebna velika modernizacija v vseh treh armadnih panogah. — V letu 1929/30 znaša angleški vojni proračun 7 in pol milijona manj kot leta 1924/25. Razvoj Društva narodov je glavni princip zunanje politike njegove stranke. Kakšno važnost polaga sedanja vlada na delo Društva narodov, se kaže najbolj v tem, da je bil pri vseh sejah in zborovanjih Društva narodov udeležen njen zunanji minister.

Otvoritev cerkve sv. Vida v Prahi

Praga, 13. maja. s. Hram sv. Vida na Hradčaneh, ki ga je začel graditi cesar Karl IV., je bil sedaj dogotovljen ter včeraj na svečan način odprt. Popoldne je imel papeški nuncij v Prazi Ciriaci pridigo v latinskem jeziku.

Požar v ameriškem hotelu

Newyork, 13. maja. a. V Amarilu v državi Teksas je uničil požar velik občinski letoviški hotel. Pri požaru je zgorelo tudi pet potnikov, ki jih niso mogli pravočasno rešiti iz ognja, ker je plamen bliskovito objel celo poslopje in stopnišča.

Pogajanja z Rumunijo

Bukarešta, 13. maja. p. Delegacija, sestojča iz 25 članov, ki je vodila pogajanja z delegacijo jugoslovenske vlade v Beogradu zaradi likvidacije preostalih nerešenih vprašanj med obema državama, se je vrnila v Bukarešto. Delegacija je predložila vladi obširno poročilo o poteku pogajanj. Iz tega poročila izhaja, da je bilo v večini primerov doseženo popolno soglasje in da gre samo še za podpis tudi formalno že sestavljenih konvencij šolskega, cerkvenega, socialnopolitičnega, gospodarskega in upravnega značaja. Ker gre v glavnem samo še za rešitev vprašanj tehničnega značaja, je vlada razrešila dosedanje delegacije ter imenovala odbor 5 članov, da dokonča pogajanja. Člani odbora so že odpotovali v Beograd. V nalogu tega odbora spada tudi rešitev še preostalih cerkvenošolskih vprašanj, zatem razgovori o trgovinski pogodbi med Rumunijo in Jugoslavijo in ureditev rečnega prometa po Dumavu.

Preskrba premoga za železnice

Beograd, 13. maja. 6. Vprašanje preskrbe naših železnic s premogom iz domačih rudnikov še vedno ni rešeno, čeprav se je že mnogokrat obravnavalo. Med prometnim ministrstvom in privatnimi premogovniki ni prišlo do trajnega sporazuma in vlada ne prestopa gotova nesigurnost in napetost. Danes se je vršila v Beogradu konferenca med zastopniki ministrstev za promet, finance, trgovine in javna dela ter predsedstvom Zveze rudarskih podjetij o ureditvi dobav premoga iz zasebnih rudnikov. Konferenca se bo jutri nadaljevala.

Požar v železniškem skladišču v Varaždinu

Varaždin, 13. maja. 6. Včeraj popoldne je nastal v železniškem materialnem skladišču iz neznanega vzroka požar, ki bi bil postal katastrofalen, če bi ga ne bili takoj zapazili in kmalu pogasili. Kljub temu pa je pogorelo nekaj blaga, tako, da znaša škoda, ki jo je povzročil požar, okoli 700 tisoč Din. Od materiala so rešili samo en del, takozvano belo kovino za lokomotive in vagona. Zgradba in material sta bila zavarovana.

Beograjski umor vedno bolj zagoneten

Beograd, 13. maja. p. Policijska mrzlično nadaljuje preiskavo glede zagonetnega umora v Beogradu, ki je bil pred par dnevi odkrit v Nišu, kamor je morilec poslal razsekano truplo svoje žrtve. Danes izvršena obdukcija na policijski prosekuri je med drugim dognala, da je moral umorjeni mladenič izvrševati naporno telesno delo in da je pripadal po vsej priliki krojaški ali čevlarski obrti. To sklepajo iz oblike prstov. Nadalje sklepa policija, da je morilec odsekal svoj žrtvi noge, ker se je bal, da bi posebni znaki na nogah vtegnili voditi policijo na pravo sled. Ni izključeno, da je bil umorjeni mladenič telesno pohabljen, ali da je imel kakšno drugo hbo na nogah. Policija računa, da je bil mladenič umorjen najbrž 7. t. m. popoldne. Morilec je morda izučen mesarski pomočnik. Preiskava se sedaj nadaljuje tudi v tej smeri.

V pijanosti ustrelil prijatelja in sebe

Zagreb, 13. maja. n. Danes popoldne je šel delavec Jakob Sršek s svojim tovarišem delavcem Franom Stefanom po takozvani Stari Peščenici, da bi poiskal svojo ženo, ki mu je pobegnila. Oba sta bila precej vničena. Sršek je na poti po livadi začel streljati iz revolverja in pri tem pogodil svojega prijatelja v čelo. Delavec Franc Stefan se je takoj zgrudil na tla. Pri padcu si je zlomil še levo roko. Ko je Sršek videl, kaj je storil, si je poglaval tudi sam kroglo v glavo. Oba so težko ranjena odpeljali v bolnico in ni upanja, da bi okrevala.

Zahvala slovenskih vojnih oškodovancev ministrskemu predsedniku

Beograd, 13. maja. p. Odbor vojnih oškodovancev iz Maribora je poslal predsedniku vlade generalu Petru Živkoviću zahvalno brožavko, v kateri pravi: »Z Vašim pravičnim delovanjem je bila omogočena rešitev vprašanja vojne škode oškodovanih prečanov, ki Vam zato s svoje skupščine pošiljajo izraze svoje globoke hvaležnosti. Odbor vojnih oškodovancev v Mariboru.«

Prpriprave za sprejem naše mornarice v Franciji

Rim, 13. maja. 6. Vsi tukašnji listi objavljajo vesti iz Genove, da se v Franciji vrše velike priprave za sprejem jugoslovenske vojne mornarice, ki bo v sredo odplula iz Kotorja na pot v Egejsko in Sredozemsko morje. Oddelek francoske vojne mornarice bo skupno z grško vojno mornarico sprejel jugoslovenske vojne ladje pri Krfu.

Izplačilo zaostalih potnih stroškov

— Beograd, 13. maja. Odsek računovodstva ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje je izdal finančnim ravnateljstvom in finančnim upravam navodila, naj izplačajo vse zaostale potne stroške državnim uradnikom in uslužbencem sanitetne stroke za dobo od 31. marca 1926 do 31. marca 1928.

Pospešen transport rib po železnici

Split, 13. maja. n. Direkcija državnih železnic objavlja, da bo dala na razpolago več vagonov z ledom za prevoz svežih morskih rib. Na ta način bo omogočen lažji prevoz morskih rib v notranjost države, kakor v Zagreb, Ljubljano in Beograd, kamor se doslej niso moge prevažati zaradi pomanjkanja primernih vagonov. Obenem bo našim primorskim ribičem omogočeno spraviti na trg vse ribe, ki so se jim doslej ob vsakem obilnem lovu polvirale in so jih morali zametavati, ker nimajo primernih shramb.

Socijalno zavarovanje naših rudarjev

Občni zbor Glavne bratovske skladnice za Slovenijo je ponovno pokazal rakrano vsega rudarskega pokojninskega zavarovanja: nedostatek primerne glavnice — Vprašanje valorizacije terjatev po mirovni pogodbah

V nedeljo popoldne se je vršil v Ljudskem domu občni zbor Glavne bratovske skladnice za Slovenijo. Zbor je vodil predsednik gen. ravnatelj g. Rihard Skubec.

Na predkonferenci v soboto so bila rešena mnoga vprašanja dnevnega reda, tako da je občni zbor potekel gladko. Poslovno poročilo za l. 1928 je natisnjeno v posebni knjigi z bogatimi ilustracijami iz rudarskih krajev in z obilico strokovnih in računskih podatkov.

Poročilo glavnega nadzorstvenega odbora je dal predsednik rudar Volaj iz Zagorja.

Po razpravi o zvišanju prispevkov za nezdono blagajno je bilo sklenjeno, da se ti prispevki zvišajo od 1,75 na 2 % od kategorijskega zaslužka za nevarnostni razred 100. Pri nas bodo torej podjetja, ki so uvrščena v varnostni razred 52 oziroma 64 plačala 1,4 oziroma 1,28 %.

V bodoče se bo nabiral poseben fond za okrepčevališče na Jadranu za bolehe in slabokrvne člane bratovskih skladnic. Med bratovskih skladnicami in okrožnim uradom za zavarovanje delavcev se uvede recipročneta v bolniškem zavarovanju.

V glavni upravni odbor za dobo treh let so bili izvoljeni gg. Rihard Skubec (predsednik), centralni ravnatelj TPD, Franc Šober (podpredsednik), ključavničar v Zagorju, nadalje gg. inž. Pauer (Trbovlje), inž. Močnik (Velenje), dr. Obersnel (Jesenice), Rindin (Mežica), Jakli (St. Janž), Skrinar (Trbovlje), Kemperle (Jesenice), Sevnšnikar (Velenje), Verden (Hrastnik) in Trbovc (Mežica).

V čem obstojajo težkoče rudarskega pokojninskega zavarovanja.

Iz poslovnega poročila posnemamo, da je dosednji štiriletni obstoj Glavne bratovske skladnice, zlasti pa združenje pokojninskega in nezdono zavarovanja rudarjev pokazala korist.

Glavna bratovska skladnica je ob svoji ustanovitvi prevzela od prejšnjih skladnic ogromne obveze namram upokojencem in zavarovanim članom iz njihovega pokojninskega zavarovanja, ki pa so bile krite po večini le na papirju. Skoro vse premoženje je bilo naloženo v vrednostnih papirjih, ki so bili tekmo svetovne vojne devalvirani. Med temi papirji je avstrijskih državnih pred- in medvojnih za 9.297.840 kron. K temu pride še 257.200 avstrijskih kron in

128 lir od bratovske skladnice v Rablju ter 140.000 ak. bratovske skladnice v Sv. Stefanu na Koroškem in v Celovcu.

Likvidacija vseh teh zneskov se ni premaknila do danes z mrtvega mesta.

Če bi država vse te papirje honorirala z valorizirano vrednostjo, bi taka glavnica uredila vsestransko zadovoljivo pokojninsko zavarovanje rudarjev. Tako pa je bila bratovska skladnica primorana, da v dosednjem računskem ravnanju za pokojninski zavarovalni panogi zviša 5 % prispevke od 1. februarja 1928 dalje za 2 % in zniža pokojnine s tem, da poveča člansko dobo za doseg polne pokojnine od 30 na 40 let.

Nekaj zavarovalne statistike.

Koncem 1928. je bilo zavarovanih 14.306 polnopravnih članov, 8186 upravičenih žen in 15.652 otrok, zatem 740 manjvrednih članov, 473 upravičenih žen in 687 otrok teh članov ter slednjič 857 upokojencev, 612 žen in 603 otrok, ki so bili delno zavarovani pri bolniški blagajni.

Nezgodnikov je bilo 270, vdov 67, enojnih sirot 109, dvojnih sirot 5, podpiranih sorodnikov 15, upravičenih žen 71 in 124 otrok.

Upokojencev je bilo po starih pravilih 1194, vdov 1233 ter 473 otrok, 473 enojnih sirot, 68 dvojnih sirot, 636 upravičenih žen, 312 otrok. Po novih pravilih pa 1080 upokojencev, 214 vdov, 305 enojnih sirot, 31 dvojnih sirot, 1 podpiran sorodnik, 839 upravičenih žen in 842 otrok.

Dohodki bolniških blagajn 11.412.033,20 Din, izdatki 10.785.671,06 Din, prebitek 626.362,14 Din.

Aktiva 19.155.765,81 Din, pasiva 1.059.233 Din 59 p, čisto premoženje 18.096.542,22 Din. Dohodki nezdono blagajne 1.923.067,95 Din, izdatki 2.191.890,45 Din, primanjkljaj 268.822,50 Din.

Aktiva 6.866.778,14 Din, pasiva 99.392,86 Din, čisto premoženje 6.767.385,28 Din.

Dohodki pokojninske blagajne 9.909.256 Din 36 p, izdatki 8.300.412,64 Din.

Aktiva 12.141.294,54 Din, pasiva 395.137,59 Din, čisto premoženje 11.746.156,95 Din.

Dohodki podpornih skladov 243.057,59 Din, izdatki 243.540,21 Din.

Aktiva 253.758,45 Din, pasiv nič.

Vsi trije zavarovalni oddelki s podpornimi skladi vred so imeli premoženja koncem leta 1928 36.863.842,92 Din.

Dr. Seipel se umakne iz politike?

Dunaj, 13. maja. r. V noučenih političnih krogih se govori, da se bo bivši avstrijski kancelar dr. Seipel vrnil k svoji cerkveni karieri in da bo po preureditvi cerkvenih razmer na Tirolskem imenovan za tirolskega škofa. To imenovanje bo samo prehodnega značaja, ker se zdi, da bo dr. Seipel nato poklican v Rim in dodeljen važni kongregaciji de propaganda fide. Krščanskosocialni krogi pa izjavljajo, da se jim zdi malo verjetno, da bi se hotel dr. Seipel za vedno odpovedati politiki.

Konferenca za rečno plovitbo v Budimpešti

Budimpešta, 13. maja. p. Sočasno z mednarodnim vzorčnim sejemom se tu vrši konferenca za rečno plovitbo, ki ji prisostvujejo uradni odposlanci Jugoslavije, Nemčije, Avstrije, Češkoslovaške, Madžarske, Rumunije in Bolgarske, nadalje predstavniki zainteresiranih brodarških družb. Otvoritveni nagovor je imel državni podtajnik Hantosh. Min. trgovine Herman je v govoru izjavil, da je mogoče gospodarske težkoče in gospodarsko krizo odpraviti samo tedaj, ako pokažejo narodi in države medsebojno dobro voljo in to voljo izrazijo v vzajemnih sporazumih. Opozoril je nadalje na dejstvo, da podunavsko brodarstvo v zadnjih letih ne kaže prav nobenega napredka. Seje v poslednjem času se polnavljajo znaki novih stremeljenj. Na konferenci bo podanih kakih 20 referatov.

Komunistično gibanje na Grškem

Atene, 13. maja. p. Zadnje dni so komunisti priredili več manifestacij. Tekom intervencij policije so bili ranjeni trije stražarji. Vlada je izdala stroge naloge proti ponavljanju komunističnih neredov. Oblastem se je posrečilo zaseči dokumente, iz katerih izhaja, da so grški komunisti vzpirljivi manifestacije na povelje iz inozemstva in da je šlo za večjo akcijo.

Čudne razmere na ameriški univerzi

Berlin, 13. maja. 6. Po vesteh iz Newyorka je prišlo v soboto na univerzi v državi Jova do velikih dijaških nemirov, ker je upravni odbor univerze odpustil vse profesorski zbor z rektorjem na čelu. Uprava univerze obetuje namreč iz pristašev dobesedne interpretacije sv. pisma, dočim je večji del profesorskega zbora reformističen. Zaradi odpušča so se zbrali dijak, uničili pohištvo v predavalnicah ter napravili še druge velike škode, preden se je policiji posrečilo na pravi red. Člani upravnega odbora univerze so pobegnili v klet, ter se zabarikadirali pred dijaki. Rešila jih je šele policija, ter jih spremlja na njihova stanovanja. Univerza je zaprta.

Pred prekooceanskim poletom »Zeppelina«

Friedrichshafen, 13. maja. s. Priprave za ameriški polet zrakoplova »Graf Zeppelin«, ki bo odplul v sredo, so končane. Natančno so pregledali vse motorje in ostale važne dele zrakoplova. Vremenske opazovalnice javljajo, da je vremenski položaj nad Atlantskim oceanom ugoden.

Seja zastopnikov slovanskega Sokolstva

Praga, 13. maja. h. V soboto in nedeljo se je vršila seja odbora Češkoslovenske obci sokolske, katere so se udeležili tudi jugoslovenski Sokoli Gangl, dr. Murnik in Cibej. Soglasno se je sklenilo, da se vrši sokolski kongres 17. septembra, ne 18. avgusta. Ravno tako so bile soglasno odklonjene medalje ministrstva za narodno zdravje, ki so bile pristransko razdeljene zlasti med orlovске organizacije.

Strašna eksplozija v Turinu

Turin, 13. maja. s. Danes popoldne se je v hiši na Korzu Regina Margherita dogodila strašna eksplozija. Prvo in drugo nadstropje hiše sta zelo poškodovani. Policija je dosedaj našla deset mrtvih in deset težko ranjenih. Domneva se, da gre za eksplozijo dinamita. Uvedena je preiskava.

Huda nevihta v Benetkah

Benetke, 13. maja. s. Sinoči je divjala nad Benetkami strašna nevihta. Strela je udarila v stolp cerkve sv. Martina. Odkrulo se je več kamenja ter je padlo na župnišče. Istotako je strela udarila v neko hišo, kjer je ubila eno žensko. Tudi v Trstu je strela udarila na sportsko igrišče, tako da je 30 oseb popadalo na tla, vendar pa ni bil nihče ranjen.

Nove aretacije v Litvi

Berlin, 13. maja. s. Kakor javlja »Berliner Tageblatt« iz Kovna, je bilo včeraj v zvezi s atentatom na marksističnega predsednika Volde-marsa aretiranih znova veliko število oseb iz socialističnih krogov in iz krogov katoliškega dijaštva.

Eksplozija na nemškem parniku

Magdeburg, 13. maja. a. Na planegerskem prekopu v bližini Magdeburga je eksplodiral parni hotel vladnega parnika. Pri eksploziji, ki je čisto razdelala mali parnik, so bili ubiti trije mornarji in neka žena.

Klavirski rekorder Ledovsky v Zagrebu

Zagreb, 13. maja. 6. Semkaj je došel svetovni rekorder na klavirju Ledovsky, ki je na Dunaju prekosil dosednji rekord 76 ur s tem, da je igral na klavirju neprestano 77 ur. Z Ledovskim se vrše pogajanja zaradi nastopa v Zagrebu.

Večer srbskih književnikov

Nocojšnja prireditelj Ljubljanske PEN-kluba je uspešno nad vse pričakovano. Gledališče je bilo skoro popolnoma zasedeno. Goste je pozdravil v imenu PEN-kluba preds. Oton Zupančič. Pozdravil je tudi zastopnike zagrebškega PEN-kluba z željo, da nas tudi oni v kratkem posetijo.

Uvodno besedo je imel g. Milan Bogdanović, ki je kratko in jedrnat orisal razvoj srbske književnosti. Podal je tudi kratko karakteristiko vseh nastopajočih literatov.

Sledile so recitacije gđ. Desanke Maksimovič ter gg. Velimara Jankovića, Todorja Manojlovića, Milana Kšanina in Veljka Petrovića.

Publika je sledila z napetostjo in velikim zanimanjem moštom bratske srbske besede ter jih nagradila opetovano z burnim aplavzom.

Hmeljski trg

Zatec, 13. maja. h. Tendenca mirna. V Zatecu promet približno 50 metarskih stotov. Cene 900 do 1050 Kč. Tudi na deželi je bilo živahno povpraševanje.

Smrt pri nogometni tekmi na Dunaju

Dunaj, 13. maja. d. Ni še do dobra poljanjena smrt bokarja Hudre, ki je bil tako nesrečno udarjen pri boksu,